1870. II. évfolyam. **214. szám.** Szerda, november 2.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok útján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A Deákpárt nem tanul, nem felejt.

⊙). Világrázó eseményekben komoly intelem rejlik, ugy egyesek mint pártok, ugy a nép, mint uralkodók számára.

A történelem utmutatása legjobb irányadó vész idején.

A haladás szelleme, mint sötétben világító fénypont, mindig jó jelző marad zavaros időkben.

Ki fel nem használja az időt, a tapasztalás, a történelmi események tanácsát, elbizakodottsága, csökönössége elébbutóbb bukás örvénye elé viszi.

Ime a nemzeteknek, a politikai pártoknak, a kormányoknak, az uralkodóknak elég alkalmuk volt és van, tanuságot meriteni a legközelebb világ felszinére került franczia-porosz háboru eseményeiből. —

Ezen, még egészen be sem végződött háboru eseményei eddigelé is kétségtelenül bebizonyitották, hogy:

A zsarnokokat a vész, vihar pillanata rendszerint gyengéknek, gyáváknak találja; s elébb-utóbb elsepri felszinről, legyen bár a zsarnokság egyes személy, vagy testület, akár pedig pártok által képviselve;

Az önkényrendszer nem növel önálló polgárokat, sőt az az egyén szabadságának elnyomásában a nemzet jogait, véderejét, harczi képességét öli el, mert a nagyobbszerü rázkódások ellenében az elnyomott nemzet sem anyagi sem szellemi fegyverekkel nem képes kellő erélyt kifejteni, a gépies nevelés által csak a fegyelem ütőpálczája alá levén szokva az ifjabb nemzedék;

Hogy a XIV-ik Lajos által behozott s azóta legtöbbször a zsarnokság eszközeül, a szabadelvü haladás feltartóztatására, a népek jogai megsemmisitésére felhasznált állandó-katonasági rendszer, hála istennek, tulélte magát!;

Hogy csak az a nemzet erős, minden rázkódások ellen, melynek minden polgára hivatva és kötelezve van védelmére kelni, ha a szükség ugy kivánja;

Tehát, hogy a polgári véderő kifejtése, az állandó rendes katonaság felett nagy előnyben van;

Hogy a vad, nyers erő meghódolni kénytelen a nevelés, a tanulmányadta miveltség hatalma előtt;

Hogy többé nemcsak az uralkodók, hanem a népek ereje, akarata is előtérbe nyomul, döntő világeseményeknél;

Hogy azon uralkodási, kormányzati rendszerek, melyek a nemzetek hajlamával, szellemével, akaratával ellentétben álló alapra fektetvék, — hogy azon trónok, melyeket nem a nemzetek bizalma, szeretete, ragaszkodása vesz körül, most vagy kevés idő vártatva, de kétségtelenül bukásnak néznek elé! . . .

A jelen háboru valóban sok és nagy tanuságot szolgáltatott máris népeknek és királyoknak!

Boldog nemzet, melynek kormánya megérti az idő intő szózatát, s még mielőtt betoppanna a vész, előkészitheti magát védelemre, s a nemzet soraiban kiosztahatja a szerepeket, melyek a teendők sorát jelölik meg a honfiak előtt!

Fájdalom, hogy mi magyarok nem dicsekedhetünk ily böles, ily tevékeny kormánynyal, mely, szakitva multjával, az idő tanácsadását idejében felhasználná.

Fájdalom! a nemzet és a kormány a Deákpárt uralmának vasvesszeje alatt áll, mely a csökönösség, a megrögzöttség a mozdulatlanság, a tespedés jelzőjeül tekinthető.

A Deákpárt, íme, közönyösen elhallgatta a Tisza Kálmán inditványában beszélő nemzet legtermészetesebb óhajtását tolmácsoló vészkiáltásokat; „alszik ő, nem ébred fel szavára!"

A Deákpárt daczol a világeseményekkel, a történelem lelkében rejlő tanuságokkal!

A Deákpárt nem érti, nem érzi a nemzet jajkiáltását; bedugja fülét a szellem jóslata előtt, mely vészt, vihart, nyomort és jajt hirdet az elközönyösödött nemzetek számára!

A Deákpárt a megcsontosodott loyalis politika pólyáiba befonva magát, mint egy mumia, akarja átaludni a világesemények menetelét, háboritatlanul; pedig jól tudhatná, hogy a rendkivüli zivatarok a mumiákat is elsodorják!

A Deákpárt látja a bajt, a tornyosodó fölleget; de behunyja szemeit, bedugja füleit, megakasztja lélekzetét, elfojtja szivdobbanását . . . . csak azért, hogy illoyalisnak ne mondathassék; habár inkább el kellene is vesznie a nemzetnek, mely, fájdalom! kormánypálczája alá került! —

Isten ne adja!, de ha csakugyan bekövetkeznék a nagyszerü megpróbáltatások ideje; ha isten a magyar nemzetre ismét az élethalálharcz nehéz kötelességét mérte; és eljönne az ellenség bérczeink alá, zörgetni házaink kapuján, kopogtatni családi szentélyeink ajtaján, kiáltván: magyar, védd magadat, hazádat, vagy mint nyomorult rabszolga halj meg;" — és ha nem volna, ki ezt meghallja, ki fegyvert ragadjon, ha nem volna fegyver, a mivel a honfi védhetné hazáját; ha e miatt elbuknék a drága hon:

Nem-e óriás, elviselhetlen felelősség érné azért azokat, kik a nemzet véderejének idejében kifejtését csökönösségből, közönyösségből ellenezték? . . .

Isten ne adja, hogy eljöjjön az idő, midőn a felelősség felett kellene itélni!

Hanem a történelem mindenesetre azon mozdulatlan pártra, és pártvezérre háritná a felelősség sulyát, mely tulzó loyalitásában elhanyagolja a nemzet védelmét; mely az idők, az események intőszavaira nem hallgatva, nem figyelve, érzéketlen maradt a nemzet vészkiáltásaira, — a mely párt és pártvezére jót nem tanult, rosszat nem felejtett! — —

— **Bécs**, okt. 31. A „N. fr. Presse" egy krakkói táviratot közöl, mely jelenti, hogy „Moskow" nevü szlávegyesület Prágában egy orthodoxhitü orosz templom épitését határozván el, eczélra azonnal 2960 rubelt tett le, s egy bizottmányt alakitott, mely e czélra további gyüjtéseket eszközöljön.

Bécs, okt. 31. A „N. fr. Pr." jelenti, Flórenczből: Diplomatiai körökben csekély remény van közeli békére. A királynak a kamarát feloszlató rendelete még nem jelent meg. Napoleon Elbába költözése koholmány.

— **Bécs**, okt. 31. A „N. fr. Presse" jól értesült forrásból hallja, hogy Stremayer és Tschabuschnig kijelentették, mikép Petrinóval nem akarnak a reichsrath elé lépni. Erre Taaffe az egész miniszterium lemondását inditványozta. Ugy látszik, hogy a két előbb nevezett Potockival megmaradva, a miniszteriumot szabadelvü elemekből egésitik ki. Auersperg és Herbst belépéséről még nincs szó.

— **London**, okt, 31. Granwillenek okt. 21-ről kelt sürgönye, melyet Bernstorff hoz, annak okt. 8-án kelt jegyzékére válaszképen intézett, védi Angolország semlegességi politikáját, s megjegyzi, hogy a fegyverkivitel a britt kormány részéről szigoruan ellenőriztetik, s a kivitel, — mi ellen Németország felszólalt — sokkal csekélyebb, mint az Egyesült-államokban való. Granwille reményli, hogy az Anglo-és Németország közötti differentiák rövid időn ki fognak egyenlittetni. A britt kormány nem féltékeny Németország egyesülésére, sőt inkább azt nagy- és Németországhoz méltó czélnak tartja.

— **Berlin**, okt. 31. A „Staatsanzeiger" irja: Az északi szövetség madridi követe oda utasittatott, hogy az aostai herczeg jelöltségét illetőleg nyilatkoztassa ki, hogy a berlini kormány, mely az első volt, ki a spanyolok önrendelkezési jogát jövőjükre nézve elismerte, még most is szorosan ezen elvhez ragaszkodik. Az északi szövetség a spanyolok elhatározását e részben elvárja s azt el is ismerendi.

Franczia-porosz háboru.

Debreczen, nov. 2.

= Több oldalról érkezett tudósitások bizonyitják hogy Thiers a franczia államférfi okt. 29-én Párisból jöve a porosz főhadiszállásra ment, s ott Bismarckkal az első értekezést tartotta. Thiers praktikus politikus és reális ember, s ő könyebben czélt érhet Bismarckkal mint az idealista Favre. Thiers a helyett, hogy általános értekezésekbe bocsátkozott volna, mindjárt a dolog velejére ment, azon kérdést intézvén Bismarckhoz, ha nem lenne-e hajlandó bizonyos feltételek mellett fegyverszünetet kötni. A feltételeket, melyek mellett Thiers a fegyverszünetet kivánt, a már tegnapi lapunk „Délutáni posta" rovatában közöltük. Ezen ajánlat egyátalában gyakorlatinak nevezhető, s az körülbelől mindent tartalmaz, a mit Bismarck öt hét előtt Jules Favreval történt beszélgetése alkalmából kivánt. De Favre azt hazafiui boszankodással utasitotta viesza, s most a franczia ideiglenes kormány, melyet Thiers ugy lászik hitelesen képvisel, elakarja fogadni az akkor visszautasitott feltételeket.

= A brüsseli „Nord" vasárnapi számában a fegyverszüneti alkodozások tárgyában ezeket találjuk:

Egy toursi sürgöny jelenti: hogy Thiers ur, miután szabad menetjegyet kapott, Párisba utazott, hol az ideiglenes kormány beegyezését kivánja megnyerni azon feltételek számára, melyek alatt a kormány tours-i bizottmánya fegyverszünetet kötne. Ha ezen feltételek csakugyan ugy hangzanak, mint a „Liberté" irja: akkor lehetetlen föltenni, hogy Favre és Trochu különösen Metz capitulatioja után, el nem fogadnák azokat. A nevezett lap szerint e feltételek a következők:

1. A két hadsereg megtartja jelenlegi tényleges helyzetét.

2. Párisba naponként annyi élelmiszer szállittatik, a mennyi az nap szükséges.

3. A kormánynak teljes szabadság hagyatik, a Constituante választásainak végrehajtására. A Constituante azon városba hivatik összve, melyet a kormány czélszerünek tart.

Ha Poroszország e feltételekkel megelégednék, a fegyverszünet létrejöttét biztositottnak tekinthetnők. De miután a berlini félhivatalos lapok Páris bevételét a békekötés előtt elkerülhetlennek mondják, hihető, hogy a porosz király szintén ezt fogja követelni. Ez által a megkezdett alkudozások, ha nem is legyőzhetlen, de minden esetre igen jelentékeny nehézségbe ütköznének. Mindazonáltal részint az alkudozásokra kiszemelt személy tapintata, részint a semleges hatalmak befolyása arra biztatnak, hogy a fegyverszünet létrejöttén kétségbe ne essünk.

A „Nord" Bazaine hadseregét specificálván, azon eredményhez jut, hogy Bazaine-nek a tüzérséget és a segédcsapatokat leszámitva, 147.000 embere volt, a nevezett lap tekintetbe vevén Metz kapitulalását, Bazaine hibáit sorolja föl, de az árulást kizárja; mindazonáltal azt tartja, hogy Bazaine-nek katonai és politikai szerepe is örök időkre be van fejezve.

Algier-nek táviratilag jelentett uj szervezését a belga lapok egész terjedelemben közlik.

A „Times"-ben olvassuk: Metz a következő feltételek alatt kapitulált:

1. Az erősitett helyek a fegyverek a poroszoknak átadatnak.

2. A tisztek, ha kivánják, becsületszavukra szabad lábra állittatnak. A többi katonák hadi-foglyok.

Ugyanazon lap Metsből irja:

Az idő igen rosz. Két hét óta folyvást esik. A Mosel kiáradt. A hid Cortynál viz alatt van. Remilly-nál számos marhát és bárányt látni, melyek Metzbe szállittatnak A porosz csapatok ma — 28-án — jönnek Metzbe és fogják a francziák által elfoglalt helyeket bevenni. A saarbruck-metzi vasut nehány nap mulva helyre lesz állitva.

Berlin, okt. 31. A „Staatsanzeiger" egy táviratot közöl, melyet Loftus okt. 20. Granville-hez intézett, s melyben az Anglia által a fegyverszünet létesitése, a Constituante egybehivása s a béke helyreállitása érdekében tett lépések felől azt jegyzi meg, hogy a király a Constituante-ba történendő választások végett, melyeket ő nem kevésbé óhajt, mint maga a franczia nemzet, kész a fegyverszünetre, de ezt a nemzeti védelem nem akarván, nem marad egyéb hátra, mint a tartós békének fegyverhatalommal való kicsikarása, bármi háramoljék is ezek folytán Párisra.

Genf, okt. 30. A „Jour. de Genéve" értesül Locleből: Auxon helységet a francziák két izben foglalták vissza a poroszoktól. Mivel a poroszok egyes parasztokat agyonlőttek, a pápai zuavok sem adtak kegyelmet senkinek. Doubs lakosai tömegesen kelnek fel. A védelmi munkálatok a legnagyobb buzgalommal folynak, Metz kapitulatiója szomoritó, de nem leverő.

Tours, okt. 30. Gambetta egy proclamatiót intézett a francziákhoz, melyben tudatja a kapitulatiót s Bazainet árulónak, a sedani férfi ügynökének s a tolakodók büntársának nyilvánitja. Felhivja őket, hogy a köztársaság aegise alatt még a legvégső szerencsétlenségben is az erkölcsösség és társadalmi politika megifjodásának reményét táplálják. Mondja, hogy Franczioarszág soha sem adhatja meg magát, mig a szent földből egy talpalatnyi lesz birtokában, hogy csüggedjenek, hanem tettekkel bizonyitsák be, hogy saját erejökben bizva tartandják és magukra hagyatva is megtarthatják a szabadságot, függetlenséget s a terület épségét.

Tisza Kálmán beszédéből

a magyar hadseregről.

Pest, okt. 31.

Ha teljesedik is az, a mit talán jogositva vagyunk reményleni, hogy ezen jelen háboru is a két ellenséges fél megbékülése folytán meg fog szünni, vajon lehet-e reményleni, van-e valaki, ki az iránt biztositékot nyujthatna, hogy a béke csak nehány évre is biztositva lesz? Hiszen nem tudhatjuk azt sem, hogy azon győztes nemzet, mely pedig nemcsak a legmüveltebbek egyike, de eddig a mérséklettel birók közzé szokott számittatni, de a mely megmutatta most, hogy a hadi dicsőség mámora őt is tul birja ragadni a mérséklet azon határán, melyet a háboru kezdetén önmaga tüzött ki magának; nem tudjuk, nem fog-e a legyőzött félnek oly feltételeket szabni, a miknek folytán az a békét csak fegyverszünetnek fogja tekinteni, a mely arra való, hogy erejét összeszedje és megujitsa a háborut. De ha meglesz is, mint lelkem mélyéből óhajtom, hogy meglegyen, a győztesnél azon mérséklet, azt ismét nem tudhatjuk, hogy a legyőzött de azért hatalmas nemzet, mely már annyit szenvedett maga, — és ki kell mondani, annyi szenvedést okozott másoknak a fegyver-dicsőség tulságos imádása által, mondom, még ha a győztes nemzet fog is birni a kellő mérséklettel, nem fogja-e elviselhetetlennek találni azt, hogy az általa mindenek felett imádott gloire elhomályosult, s nem fog-e ez esetben ismét a háborunak, meglehet saját maga és mindenesetre Európa kárára, megujitására törekedni, nem fog-e a közszellem ezen országban oly irányt venni, hogy bármint alakuljon, bárki vezesse is a kormányt, ha megállani akar, kénytelen legyen a fegyvere dicsőségén ejtett csorba kiköszörülését zászlajára irni. —

Nem lehetünk tehát biztosak az iránt, hogy ha béke köttetik is ma, nem fog-e az ismét épen ott megzavartatni, a hol ma megzavartatott, és ha megzavartatik, akkor nehezen remélheti valaki, hogy ismét ugy localizálva maradhasson a háboru, mint localizálva maradt most.

Ha megindul Európának ezen másik, ezen keleti részén a harcz, nem hiszem, hogy legyen köztünk, a ki reménlhetné, hogy ezen harczban is, a mely pedig határainkat is fogja talán közvetlenül érinteni, a semlegességet megőrizni lehetne.

Ha kiterjesztjük figyelmünket még azon irányzatokra, melyek legközelebbi szemszédságunkban, a bennünket legközelebb érdeklő tartományokban most a jelen háboru alatt is kisebb vagy nagyobb nyiltvánossággal jelezték magokat, ha megfontoljuk, mondom, ezen irányzatokat is, nem hiszem, hogy lehetne valaki, a ki kivül helyezné nem csak a lehetőségen, de még a valószinüségen is, hogy jöhet, nem nagyon hosszu évek folytán jöhet egy percz, a midőn Magyarországnak és a magyar trónnak egyetlen egy támasza, egy minden kellékekkel felszerelt valódilag magyar országos haderő lesz. (Élénk helyeslés baloldalon.)

Ezen magyar haderő létele, miután mi mindnyájan érezzük mind a kül- mind a belkébe megtartásának szükségét, veszélyes senkire nézve soha, semmi körülmények közt nem lehet. (Élénk tetszés a balon!) De ha nem lesz ez a haderő, jöhet egy oly percz és nem nagyon sokára, midőn annak nem léte végzetszerü lehet. (Helyeslés bal felől!)

Méltóztatnak tudni, hogy hazánkfiainak százezrei vannak a közös hadseregben, hogy évenkint milliókat áldozunk az adóból a hadsereg fentartására. És mindennek mi az eredménye? Besorozott hazánkfiainak legnagyobb része kivül van a haza határain, kivül ugy, hogy ha a veszedelem bekövetkeznék, vagy már későn fogna érkezni a haza védelmére, vagy lehet hogy már a csatatéren elvérzett volna mire a haza védelme igénylené. Ágyu és szekerészetitelepek, fegyvergyárak, tölténykészletek, sőt még maguk, a mennyiben léteznek, a montour készletek is, a hazán kivül vannak, ugy hogy midőn európai bonyodalom esetén hazánkat védeni kellene, azok már vagy az ellenség kezén vagy tőlünk elzárva lennének, s mi minden áldozataink daczára a veszély perczeiben megfosztva állanánk mindattól, a mit a hősiesség sem képes pótolni. (Helyeslés.)

És különben is t. ház, azt sem tekintve, és elismerve a közös hadsereg egyes tagjainak mind vitézségét, mind áldozatkészségét, — mily rendszer uralkodik a közös hadseregnél, és mily biztositékot kénes az nyujtani egyáltalában a biztonság tekintetében? A rendszer, legnagyobb részében, fővonásaiban olyan, mely a hadseregeret vitézsége, áldozatkészsége, mondhatnám hősiessége daczára, az ujabb időben egyik verességről a másikra vezette. (Felkiáltások balról: Igaz!) És e rendszer az, hogy az ujoncoknak néha száz mértföldnyit kell ezredeikhez utazni, ugyanennyit a szabadságosoknak haza, és ismét ennyit a behivottaknak; ez béke idején elfecsérlése azon pénznek, melyet jobbra lehetett volna forditni, háboru idején pedig lehetetlenné tétele a védelemnek, mert több idő kell ezen rendszer szerint egy ezred completirozására mint másutt egy hadsereg öszpontositására. (Helyeslés balfelől.) Arról, hogy megvannak e a szükséges fegyver, montour és tölténykészletek, melyeknek meg kellene lenni, nem is akarok szólani; hiszen tudjuk mindnyájan, és nem lehetett azt megczáfolni, hogy még az is, a minek a békeláb szerint is okvetlenül meg kellett volna lenni, még az sem létezett, és ha nem sikerült volna a háborut elkerülnünk, még nagyobb készületlenségben állottunk volna, mint a franczik. (Helyeslés balfelől.)

Ily viszonyok között, és midőn a közös hadseregre sem kormányunknak, sem országgyülésünknek befolyása nincs, az ország biztonsága iránt megnyugtatva nem lehetünk. Nincs pedig befolyása e háznak sem az ellenőrködésre, mert mindazon befolyást, melyet itt gyakorolni lehetne, csak a delegatiok által gyakorolja; de ezen delegatio egy felől nem is bir és ne is birjon soha azon tekintélylyel (Helyeslés balfelől), melyel egy parlamentnek birnia kell, és igy, ellenőrzése sikertelen; de sikertelen azért is, mert ha a magyar delegatio elkövetne is mindent, sem ellenőrzése, sem határozatai nem érnek semmit, ha a másik delegatio kegyesen

---

TÁRCZA.

A tuilleriák legujabb titkai.

Regényes történet két kötetben.

Irta

CHATTERTON WILLIAM.

(Folytatás.)

A fejedelem nem férhetett hozzá a néphez, mert az földesurainak törvényes, közvetlen uralma alatt állott. A nép és a nemesség közé a kormányok tehát a clerust csusztatták be, s ez utóbbi nemsokara kezébe ragadta a kormányzást.

Igy aztán a clerus segélyével a nemesség hatalma némileg megtöretett. Ezáltal a fejedelmek mitsem nyertek, mert csupán kormányzótársakat cseréltek, s az uj urak még roszabbak voltak, s nehezebb volt őket kielegiteni, mint az előbbieket, mert ezek teihetlenek voltak. Nem csupán a köznépet zsarolták, mely jobbagyaikká tétetett, hanem a nemességet, a fejedelmeket is. A papok a legelmésebb módokat találták ki, hogy az egyes országokból a pénzt és kincseket magokhoz ragadják, mint a bünbocsátó levelek, a péterfillérek, a dispensatiok, az átok alóli felszabadítás, a tized, stb. Mindaz, mit az egyház kapott, a nemesség, a fejedelem erszényébe folyt volna, s miután a clerus halhatatlan testület, s családjuk nem volt, a gazdagságnak össze kellett kezeik közt halmozódni mindaddig, mig az végre az emberekre nézve félelmes és veszedelmes lett.

Hogy mindettől szabaduljanak, a nemességre és fejedelmekre nézve a reformatio épen jókor jött. Hogy az általános nem lett, az bizonyos uralkodóknak egymás elleni féltékenykedésén alapul, nevezetesen a német fejedelmeknek a császár elleni féltékenykedésein, mely császárnak ők hübéresei voltak. Mert a választófejedelmek nem voltak egyebek, mint a császár souverainitása alatt élő, alárendelt főurak. És most történt először, hogy a jobbágy és polgár is (az elsőtől vér-, a másodiktól pénzadót követeltek,) belevegyült a vitába. A reformatio érlelte meg leginkább a demokratiának még addig ismeretlen eszméit. Igy több fejedelem, nevezetesen a német birodalomban, azután a scandináv félsziget, Hollandia, Anglia, Erdély, két gyülölt hübéres urtól szabadultak meg, a pápától és császártól.

Igy a reformatioból származott az angol, félig politikai, félig vallási forradalom Cromwell alatt, valamint a tisztán politikai nagy franczia forradalom is. Mindkettő a három kormányzó elemet támadta meg, a clerust, (Angliában a magas egyhazat,) a nemességet és fejedelmet. Ezen időtől fogva a forradalom állandósitva lett, s ki nem fogja belátni, hogy a féni és repeal mozgalmak Irlandban, a munkasmozgalmak mindenütt, közös forrásból erednek, bár a legkülönbözőbb alakzattal birjanak is.

Már az első reformatio idejében, a midőn a nemesség már meg volt törve, s a clerus még teljes hatalmában állott, de jogaiból már holmi egyetmást nyirbálni akartak, latták azt a fejedelmek, hogy egyedül az istenkegyelméből iség nimbuszával igen nehezen tarthatják fenn magokat a trónon, melyek oszlopait a nemesség még mindig ingatta, s melynek épületét a clerus egészen aláaknázta, ha csak egy oly egészen különálló kasztot nem teremtenek, mely csupán tőlük függ. És ezen eszmét tüstént valósitották, álló hadseregeket teremtettek, s hogy ezek ellenőrizve legyenek, s praetorianusokká ne váljanak, még egy hatalmat teremtettek, mely csupán a fejedelem érdekében müködött, a bureaukratiát.

Eközben, mig a három főhatalom, a clerus, a nemesség s az egyeduralom egymás ellen harczolt, s igyekezett egymást gyengiteni, egy negyedik képződött magától, mely több hosszu századon át tökeletesen ignoráltatott, a bourgoisie, vagyis a pénz aristokratiája. Ez utolsó összeköttetésbe lépett a föld szegény népével, a legszegényebb osztályokkal, azzal folytonos érintkezésben állott, s mielőtt a világ észrevette volna, hasonlóképen uralkodó hatalommá lett, és pedig alig félszázad alatt a legnagyobb hatalommá az államban. Zászlóján jelszavul az előhaladás és szabadelvüség, erkölcsiség, a társadalom tiszteletreméltó intézményeinek fentartása, a házasságnak, a tulajdonnak, észszerü hitnek megőrzése voltak felirva, s e hatalom a béke mellett nyilatkozott, mert a háboruban fenn nem állhatott. Ezen hatalom szövetkezett Európában az egyeduralmi elvvel, épen ugy, mint Amerikában a köztársaságéval. Amerikában ezek voltak a látható urak, nálunk a láthatatlanok.

A clerus belátja, hogy hatalmának vége, és hogy most a polgárság foglalja el azon állást, melyet ő előbb elfoglalt, és azt is, hogy ezen kaszt fenn fogja magát tartani.

Mit akar tehát az oekumenikus zsinat most, a midőn a clerus ugyszólván egyik lábával a sirban áll? Talán az egyeduralmi elvvel összeesküdni akar a szabadelvü elem ellen, nevezetesen a polgári elem ellen, s rejtett harczot akar folytatni a népsouverainitásnak naponkint erősbödő elve ellen.

A nemzetek, kormányok, kasztok, a legfeszültebb kivánciassággal várnak a tanácskozások lefolyására. A kérdés nemsokára meg fog oldatni, akár jobbra, akár balra fog az eldőlni.

LXXI.

Az előkerült herczeg.

A mult év május havában egy hölgy érkezett kocsin Stuttgartba, egy ház elébe, melyben egy szabó lakott. A lokáj, ki a kocsiajtót felnyitotta, felkisérte egy szobába, hol a hölgy leült, s valakit várni látszott. Alig 5 percz mulva egy igen szép, még fiatal ember jött a szobába s kérdezte a hölgyet, hogy mit kiván?

— Ön Ludwig Eugen József, s fogadott atyját is Ludwignak hivták, — mondá a hölgy.

— Ugy van asszonyom. Jól tudom, hogy e nevet nem születésem óta viselem.

— Születéséről keveset tud ön, ugy hogy arról alig mondhat valamit. Ismerte ön szüleit? kérdé a hölgy, fürkészőleg tekintve a fiatal emberre.

— Alig emlékszem már azokra, a kiket valaha igy nevezhettem.

— De legalább tudja azt, hogy hol laktak ezek?

— Azt tudom, de nem gondoltam velök sokat, miután eltaláltam, hogy nem ezek voltak szüleim. Mielőtt e dologról tovább beszélnénk, kérdeznem kell önt asszonyom, mi indítja kegyedet arra, hogy nekem azon kérdéseket tegye, melyek már hozzám intézett soraiban foglaltatnak, s minő érdekkel viseltetik ön irántam? Tud ön nekem valamit valódi anyám felől mondani? Mert hogy atyám meghalt, és pedig még mielőtt születtem volna, azt már tudom.

— Ön igen keveset, ugyszólván mit sem tud, s a mit én tudok, bármily sok és részletes legyen is az, önnel, ha közleném azt, nem sokat használnának, mert hiteles, kiegészitő bizonyitékok hiányzanak. Nem sejti ön, hogy ki volt édes anyja és atyja?

— Anyámat, azt hiszem, ismertem, s mindabból, a mit a körülmények összeállitásából kevés gondolkozással és okoskodással elvonhattam, oda megy ki, hogy én egy, a törvények és a vallás által nem szenteseitett szerelmi viszonynak gyümölcse vagyok. (Folyt. köv.)

bele nem egyezik. Ily haderő mellett, ismétlem, az ország biztonsága iránt magát megnyugtatva nem érezheti.

Igaz, tisztelt ház, hogy ezenkivül van honvédségünk.

Kénytelen vagyok ki mondani, hogy a honvédség már alakjában egyetlen ellenséges hadtest ellen sem képes az országot megvédeni, mert igenis vannak jeles nagybecsü egyes csapataink, de sem összefüggés azok között, sem tüzérség, sem kellő müszaki csapatok, sem tölténykészletek nincsenek; egy szóval a hazafiságon, a begyakorlottságon, a hősiességen kivül nincs semmiök, ez pedig mai világban nem elég. (Igaz! balfelől.)

Nincs törvény, mely akadályozná, hogy fegyvergyárak és tölténygyárak, töltényraktárak és fegyver-raktárak Magyarországon is legyenek. (Ugy van balfelől.) Nincs törvény, mely akadályozná, hogy a honvédség is nagyobb testekben szorosabb összeköttetésbe hozassék és hasonlókép tüzérséggel, mindazzal, a mi a védelemre szükséges, elláttassék. (Igaz.)

Ezeket tehát t. ház jelen helyzetünkben is a magyar törvényhozásnak csak akarnia kell, és meglesznek. (Helyeslés balfelől.)

T. ház; Én azt tartom, hogy abból, hogy a nemzet- vagyis törvényhozásnak többsége, egy meggyőződésem szerint fatális perczben ráállott, hogy e jogokra nézve kezeit megkösse, nem következik az, hogy ezen megkötésnek örökké kell tartani, nem következik, hogy azon uton, a melyen lehető, meg ne tegyen mindent e tekintetben is, a mit az ország és a trón biztonsága kiván. És mennél több a nehézség, az akadály, az nem ok arra, hogy ne kisértsük meg, hanem arra ok, hogy ha sok az akadály, a nehézség, ne várjunk egy perczet sem annál előbb kezdjük meg annak legyőzését. (Helyeslés balfelől.)

Ujdonságok.

* **A mai városi közgyülésen** elintéztetett a szervező bizottmány javaslata, melynek a szervezetre vonatkozó elvi s apróbb kezelési tételei a jövő átalakulás időszakára halasztattak. Elfogadtatott pedig, hogy az erdőmester mellé képzett erdőszi gyakornok alkalmaztassék; hogy a jegyzői hivatal a beérkezett s elküldött pénzről s egyéb értékekről külön jegyzéket vezettessen; az alapitványi pénztárnok fizetéséhez 100 frt drágasági pótlék rendeltetett. — Ugyancsak a mai gyülés Doszpoly István nyugalmazott irnoknak illetményét 200 frtra emelte fel. — A favágás a paczi erdőben fog az idén eszközöltetni; a polgári failletmény kulcsául meghagyatott ugy, a mint volt, a beltelek. — Az 1867. évi legelőbéri büntetéspénzek, a legeltetési dij kétszeres meghagyásával, elengedtettek.

* **Sz. Nagy Károly és Kövesdi János** ujonan belépő képviselők, s Somogyi Kálmán törv. tiszteletbeli jegyző a mai közgyülésen föleskettettek. Imre Sándor tanár a városi képviselői állást nem fogadta el.

* **A gazdasági tanintézet** igazgatósága felhivta a ref. kollegium tanuló ifjait, hogy üres óráikban látogassák mag a tanintézetet, hol mint vendégek, mindig a legszivélyesebben fogadtatnak.

* **A debreczen-szatmári vasut** megnyitásának határideje tegnapra, nov. 1-jére lett volna állitólagosan kitüzve, azonban ez tudomásunk szerint nem tartatott meg, Strousberg igérete tehát nem teljesedett be. Nem tudjuk okát a késedelemnek, de óhajtanók, hogy a közönség megnyugtatására közöltetnének a halogatás indokai. A közforgalom ügye, a nagy vidék érdeke sürgősen követeli e vonalrésznek használatra átadását. A törvényes határidő egy hó előtt lejárt, s még csak hire sincs hogy mikor nyilik meg e vonal?

***Érdekes távirat.** Tegnapelőtt este beállit hozzánk egy falusi ködmönös ember, egy derék debreczeni kereskedővel, a ki bemutatja az atyafit, hogy ez a jó ember táviratot hozott, már egy órája keresi a szerkesztőséget, de nem ide való, nem tudja a járást, stb. Mi aztán szépen megköszöntük M. ur szivességét, ki a távirdahivatal ködmönös szolgáját szives volt ránk igazitani, mert talán nálanélkül ez az ártatlan ember a németül czimzett telegrammal még a nagyerdőn is keresett volna bennünket. Szép gondosság mondhatjuk — a távirdai hivataltól ilyes emberekre bizni kivált a lapnak szóló táviratot. De menjünk tovább, mert itt még nincs vége. Aláirva a vevényt felnyitjuk a táviratot, s olvassuk:

9958. sz. 50 szó, stb. Redaction „Debreczen" Debreczin. Text gleichlautend mit Nro 9957. vagyis, hogy ezen távirat szövege ugyan az, mint a 9957-ik számué. — Most aztán tessék nekünk elszalasztani ahhoz az egyéniséghez, a ki a 9957-ik számu táviratot kapta. — No természetes, hogy miután nem volt szerencsénk tudni, ki legyen a távirat tulajdonosa, hát oda fordultunk, a honnan nekünk a 2 óra 30 perczkor Pesten feladott táviratot, mely egyenlőn hangzott a 9957-ik ugyancsak Debreczenbe érkezett távirattal, legfeljebb 3 óra 30 perczre meg kellett volna kapnunk, s végre miután a magunk embere futott utána, meg is kaptuk 6 óra után, ugy hogy alig voltunk képesek azt már lapunkban közölni. Köszönjük szépen az ilyen rendet, igy aztán megélhet a hirlap. Erre is el lehet mondani „Heilige Ordnung, segensreiche Himmelstochter." — csak hogy nehéz lesz hivőre találni.

* **A halottak iránti kegyeletnek** mint rendesen, ugy ez évben is tegnap este igen szép jelét adá városi közönségünk; a kath. temető tündérfényben tündöklött, a tulvilági szellemek mintha megjelentek volna az ünnepélyesen kivilágitott sirok felett; ott csüggött mindenki a megszentelt hantokon, busan gondolva elhunyt kedveseikre. A néző közönség a rosz idő és ut miatt jelenleg kevés számmal látogatá a holtak honát, a kápolnának sem volt nagy közönsége; esendes, és megható volt az ünnepély, mely nem a külsőség, de a lélek ünnepe volt. — Emlékezzünk meg a szabadság halottairól is, az ő sirjok felett a történelmi dicsőség örök fénye lobog, ők a nemzetcsalád halottai; hamvadó poraik felett a szent haza kegyelete virraszt; a nemzet imádkozik sirjaiknál, hogy az eszme, melyért ők elvérzettek, üljön diadalmat a szunnyadó hősök áldott porai felett.

* **Hirdetés.** Bejelentett panasz folytán ismételve közhirré tétetik, hogy a városbani lövöldözés szigoru büntetés terhe alatt el van tiltva. — Debreczenben, 1870. november 1.
Kapitányi hivatal.

* **A tiszavidéki vasut** negyedik osztályu kocsija mindinkább igénybe vétetik a köznép által; tegnap éjjel is csak Szoboszlóról több mint százan ültek volna fel, ha ugyan még lett volna számukra hely, de ez már betelvén, a második és harmadik osztályu kocsikban oszoltak szét és foglaltak helyet.

* **Tolnai**, azon hadházi zugirász, kinek a törvényszék elleni illetlen magaviseletéről és elzáratásáról tegnapi számunkban irtunk, még azon nap, egy órai fogság után szabadon bocsáttatott.

* **Az Anker biztositó társaság** debreczeni főügynökségét a tevékenységéről s buzgalmáról ismert ifj. Csáthy Károly könyvkereskedése vette át. Csáthy Károly fáradhatlansága, üzleti ismeretei, s terjedt összeköttetése minden esetre emelni fogják a társulat eddigi jó hirnevét városunkban. Ajánljuk az uj főügynökséget a biztositó közönség figyelmébe.

* **Időjárásunk** kezd boszantó lenni, folytonosan esik, s már a kövezetek is annyira tele vannak hordva sárral, hogy a közlekedés igen meg van nehezitve, hát a hol még kövezet nincs. Bizony jó lenne már egy kis jó idő.

* **Katona Péter** csavargó néhány nap óta B. Ujvároson Fürst bérlő számtartójának kocsisánál, ki rokona, mint állitólagosan beteg tartózkodott. Ki irja le a számtartó meglepetését, a mint hétfőn fiókját kifeszitve, s annak tartalmát 213 frtot, egy 30 frt értékü tajtékpipát eltünve találta. Miután ezzel egyidejüleg Katona Péter is eltünt, a gyanu ő reá esett. A számtartó, miután a tettes B. Ujvároson hiában nyomoztatott, az éjjel Debreczenbe jött be, s a gyanus egyént a Fehérló vendéglő udvarán épen egy szekeressel, kivel távozni akart, alkudozásban találta. Tüstént elfogatta, s a gyanus egyén a kapitányi hivatalnál átmotoztatván nála egy uj ezüst óra, s sapkájába bevalva az ellopott pénz 31 frt hiával megtaláltatott, mire aztán bevallotta, hogy az asztalt egy lópata tisztitóval csak ugyan ő törte fel, s ő a tettes. A bünös még ma a szabolcsmegyei bünfenyitő törvényszékhez kisértetett át.

* **Egy anya mint vádló.** Biró Jánosné ma jelentést tett a rendőrségnél, hogy fia 4 db. báránybőrt, mely az ő tulajdona, ellopván, azokat Jándi Péternek adta el, Jándi Péter pedig a jelentés tétele idejére már beitta a négy bőrt. Ugy látszik Biró Jánosné asszonyom igen kevésre becsüli fiát, kit 4 bárány bőr miatt rendőrileg vonat keresetre. Itt az anyai sziv csakugyan megtagadta magát.

* **Tolvajlások.** E hét valóban gazdag a tolvajlásokban. A czukorgyárban vasárnap Vég Istvánné a keritésen belül levő csonthalmazhoz lopózkodott, s hányta a csontot a keritésen kifelé, s leánya zsákba szedte, de rajta kapattak. Ugyancsak csonttolvajláson ugyan azon napon Ungvári Istvánné és két gyermeke vétettek rajta, s bekisértettek.

Fővárosi értesitő.

** A budai honvédzászlóalj lobogójának felszentelése vasárnapról elmaradt. Ugy hallik, hogy nov. 6-án történnék az meg.

** A jogászsegélyegylet elnökévé vasárnap délután Beöthy Zsolt választatott meg 156 szavazattöbbséggel, Szigeth Gábor ellenében.

** A „Pesti Népkör" legközelebbi estélyén Jókai tartott felolvasást „Tallérosy Zebulonról" a „Kőszivü ember fiai"-ból olvasván fel az erre vonatkozó két fejezetet. Az estélyt kedélyes tánczvigalom fejezte be.

** Tóvölgyi mint vigjátékiró nem nagy elismerésre tett szert a budai szinpadon mult vasárnap előadott „Harcz a nagybácsival" czimü vigjátéka után. Az „Ellenőr" következő képen ir szerző első kisérletéről: Legelőször is hiányzik e müből a vigjáték kelléke, mely minden költőtől megkivánja a komikum érzékét, s az alkotás ama fokát, hogy a nevetségest személyekben ugy, mint helyzetökben előtudja állitani. Hiányzik továbbá — a technikát véve tekintetbe — a szinpad ismerete, a mi kisérletet tevő szinmüiróknál igaz, hogy még ritkán jelentkezik, de ujdon helyzetében szerző itt szintén tévedésbe jutott s nemcsak az érdektelen párbeszédekből nem hagyta el a feleslegest, hanem a megnevettetés eszközeit is oly szabadon választotta, hogy sok helyt a bohóczkodást is keretbe illő dolognak tartá.

Belföldi hirek.

*** A holdmezővásárhelyi ref egyház néhány tagja ő királyi felségéhez, mint a vallástörvények legfőbb őréhez folyamodott, esedezvén, méltóztassék ref. hitvallásu férfiakból egy küldöttséget neveztetni ki városunkba, mely a nép óhajtását, a lelkészválasztást illetőleg fölismerje, s mig ez megtörténnék, méltóztassék ő felsége a lelkészválasztás ügyét felfüggeszteni! Ime a presbyterium botor eljárása azon szomoru eredményt szüli, hogy a protestansok ő felségéhez kénytelenek esedezve fordulva kérni, méltóztassék felügyelni, hogy kánonaink XIV-dik artikulusa épségben fönntartassék.

*** Rosnyón egy nő Rudolf koronaherczeget és Gizella főhgnőt kérte fel kis fia keresztszülőiül; a meghivás visszautasittatott — 20 db arany kiséretében.

*** Pécs város képviselője, Irányi Dánielnek s elvtársainak az ujvidéki iparegylet szabadelvü tagjai távirati elismerést szavaztak a Miletics-ügyben tanusitott magatartásáért.

*** Képviselőjelöltül a szilágysomlyói kerületben Hollós László irótársunk léptettetett fel a 48-as párt részéről.

*** Szegeden a temetőcsősznek kedvejött a sirok kifosztogatásához, s most a börtönben elmélkedik a halottak napján.

*** A szegediek szépen haladnak, jelenleg állandó magyar szinházat terveznek.

*** Ungvár környékén drágák lehetnek a fuvarozások; legalább a mi pénzügyérünk 10,000 frtot számit a pénzügyigazgatóságnak Ungvárról Beregszászba költözésére. Boldogok lehetnek azok a fináncok!

*** Eszéken a szabó leények strikolnak; — ha ez soká igy tart: mit csinál a hölgyvilág?

Délutáni posta.

— Bécs, nov. 1. Biztosan kitünik, hogy a semlegesek legujabb közvetitési kisérlete a fegyverszünet megkötésének többet ártott, mint használt.

— Berlin, nov. 1. A német kérdésbeni egység már tény. A német császári czim épen a délnémet hatalmak által hozatott javaslatba. — Állitják, hogy Eugenia exczászárnő Clari grófnő czim alatt Wilhelmshöhébe megérkezett. — Frigyes Károly hg parancsot kapott 150,000 emberrel Lyon felé indulni.

— Torus, nov. 1. Cambriel tábornok Garibaldi kivánatára a vezérségtől elmozdittatott. — Thiers értekezett Bismarckkal, s mindketten megegyeznek abban, hogy a constituantét szükség összehivni.

= Brüssel, nov. 1. Bourbacki Dünkirchenben egy napi parancsban megróvja a csapatok rosz magatartását. Vaillant tábornagy Francziaországból számüzetett. — Bazaine neje Londonba menekült. — A „Standard" jelenti, Ausztria és Poroszország közt ez utóbbi kezdeményezése folytán, barátságos szövetség köttetett.

= Belgrád, nov. 1. A „Vidovdan" szerint Prokesch-Osten Konstantinápolyból vissza fog hivatni, s utódja egy magyar államférfi lesz.

A „Debreczen" eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

Pest, nov. 2. Ugy Londonból, mint Neu-Yorkból jövő tudósitások Bazaine-t árulónak mondják.

= Versailles, nov. 2. Frigyes Károly herczeg jelenti, hogy Metznél 53 sas adatott át a zászlókkal. Thiers ma délben Párisból ide érkezett. Páris előtt mi sem történt. Werder tbnok előcsapatai október 27-én Gray környékén ellenséges csapatokra találtak, s ezeket minden ponton megfutamitották, 15 tisztet s 500 embert elfogták. A gárdagyalogsági hadosztály az okt. 30-ki csatában 34 tisztet és 449 embert vesztett. A Valerien-erőd már két nap óta folytonosan tüzel, a nélkül, hogy nekünk veszteséget okozna.

= Brüssel, okt. 31. Az „Ind. de la Moselle," mely az ellenség bevonulása alatt megjelent, irja: hogy a csapatok az utolsó perczig a legundokabb módon ámittattak vezéreiktől.

= Berlin, nov. 2. Kormánykörökben hiszik, hogy Napoleon a fogságból el fog bocsáttatni, mert a fogoly udvartartása igen nagy összegekbe kerül. Azon hir, hogy Vilmos király élete ellen Versaillesben merénylet követtetett el, koholmánynak neveztetik.

Közgazdászat.

(e) Debreczen, nov. 1. Az idő felette kedvezőtlen lévén hetivásárunkra kevesen vergődhettek vidékiek, főleg a fekete földről csaknem teljes lehetetlen a közlekedés, a homokos föld járhatóbb lévén sok káposztát, s krumplit hoztak, de vidéki vásárlók nem léte miatt csekély volt a kelendőség, a káposzta ára alább szállt, 100 db. 4—7 ft kelt; életféle igen kevés, tengeri sok volt, az élet hamar vevőre talált emelkedett árak mellett, tengeri sok kimaradt; nyers bőr kevés volt, az árát erősen tartja, a kész bőr ára kissé javult, a kelendőség itt is a vidékiek hiányában középszerü volt. —

Nov. 1. Középár, 1. mérő buza 4 frt 50 kr. 1 m. kétszeres 3.30, 1 m. rozs 2.70, 1 m. árpa 1.70, 1 m. zab 1.70, 1 m. tengeri 1.80, 1 m. köles 2.10, 1 m. kása 4.50, 1 zsák burgonya 1.30, 1 mázsa szalonna 36—37—38, 1 m. háj 36—37—38.

A baromvásár igen csekély volt, ló, ugy szarvasmarha is, kevés adatott el.

Az idő folyvást a legkedvezőtlenebb, s állatkinzó, a mezei munkálat háttérbe szoritott, még mindig esőre áll, a fuvarbér magas, a város alatt levő falógerből, 1 öl fa behozataláért 3 frtot követelnek.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről nov. 2-ról.

Arany . . 5 frt 78 kr. | Ezüst . . . 120 frt — kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Eladó kaszáló.

A fancsikai erdőrészen 27½ uj, 7 régi boglyás kaszáló jókarban lévő épületekkel ellátva, szabad kézből eladó. 418 2—3

Értekezhetni

Schweiczer Jánossal.

Rum és thea,

ementhali, neufchateli, fromage de Brie, Gróji sajtok, friss liptói turó

387 6—

Geréby és Hannignál.

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1870-ik évi october hó 17-kén 8111-ik szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhirré tétetik, miképp Breier Antal mint felperes részére Paul Lipót mint alperestől 2800 frt — kr váltói tartozás s járulékai erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen gyufagyári felszerelvények, gyufa stb. nevezett alperesnek péterfia utczai gyáránál folyó évi **november hó 11 napján** d. e. 9. órakor nyilvános árverés utján készpénz fizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kivánók meghivatnak.

Debreczen október hó 23 1870. 426. 2—3

Mocsi József

váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó.

Árveresi hirdetés.

A néhai Szabó Dánielné Kálmán Erzsébet hagyatékához tartozó czegléd külvárosi 2752 dik sorszámu ház a törvényszéknek, mint gyámhatóságnak 4321. 1870. számu végzése folytán folyó 1870 év. november hó 10-ik napján d. u. 2 órakor a helyszinén nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverési felvételek alólirottnál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben 1870 Oct. hó 20.

406— 3—3. **Nánássy László**
törv. tanácsnok.

Eladó zongora.

Egy hat és fél oktávás **zongora** eladó. Értekezhetni felette Miklós utczán 1959-ik szám alatt a tulajdonossal.

433. 1—2.

Haszonbérbe kiadó

Érkörtvélyesen 1200. Dengelegen 600 és Tasnádon 1000 holdas urasági birtok épületekkel. Értekezhetni róla Debreczenben Márton Lajos vagy Imre Gábor ügyvédekkel, és Tasnádon Heley János urral. 424 2—3

A nagyérdemü közönséghez!

Miután tisztelettel alólirott a városi **„a nagyerdői"** bérletet átvettem, a t. cz. közönséget e tényről azon ohajjal sietek értesiteni hogy párttogásával oly mérvben szerencséltessen, mint a mennyire kényelméről gondoskodva leend.

Főigyekezetem oda irányult hogy oly fogadóst szerezzek, ki a közönség minden igényeinek meg fog felelni, és ez igyekezetem kitünő sikert eredményezett.

Addig mig **azon nagymérvü ujitások és készületek** megkezdettek, hogy az erdőt látogatókra nézve s akinmulatást minél élvezetesebbé és kényelmesebbé tegyem, teljesen be lesznek fejezve: **a fürdő-rend és ár ugyanaz marad, mi az eddigi.** Az omnibus, mely mint eddig a „Bika" vendéglő előtt álland egyelőre d. e. 8 és 10 d. u. 3 órakor fog **pontosan indulni.**

429. 3—3.

Áron Miksa.

ANTALFFY LAJOS,

órás Debreczenben.

(Boltja a városháza piaczi részén levő „TÖRÖRHÖZ" czimzett dohány-, szivar- s bélyeg-eladási helyiségével egybeköttetésben.)

Van szerencsém a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani e legdusabban felszerelt **óraraktáramat,** a lehető legolcsóbbra **leszallitott áron, egy évi irásbeli jótállás mellett.**

	frt.
Ezüst hengeróra 4 rubinköre járó patent-üveggel	8—10
Finomabb arany szegélylyel ugró	11—12
Egész aranyozott compassal	12—13
Angol mintára lapos kristályüveggel	13—14
Gazdászati óra (remontoir)	15—16

	frt.
Ezüst horgonyórák 15 rubin kőre, patent üveggel, ugrós	14—17
Finom angol mintára	15—18
Kettős fedéllel	15—18
Kettős fedéllel angol mintára	19—24
Remontoir	25—36
Horgonyórák, melyeket felhuzni soha sem kell	40—45
8 napos pendul-óra	19—23

Ezen például felhozott órák olcsóságához képesti jutányos árak mellett ajánlom arany urés női óráimat, franczia 8—14 napig járó és ütő; márvány, alabastrom, bronz s vas öntvénytoku üvegboriték alatt levő asztali és függő aranykerekes óráimat, inga (pendul) órákban a legkissebbtől a legnagyobbig, kieligitő nagy választékban.

Schwarzwaldi fali óráim hihetetlen olcsó árért, kezdve 1 frt 50 krron szintén egy évi jótállás mellett.

Órákat cserébe elfogadok valódi értékökben, s mivel nálam határozott ár van, s ára minden jószágon rajta van, a csere a t. cz. közönség részéről igen könnyü és biztos.

Vidékröli megrendelések a levél átvételétől számitva 5 nap mulva küldetnek szét mivel elvem, csakis egész tökéletes kiprobált állapotban levő órákat adni ki üzletemből.

Uj Torony-órák készitését vagy ócskák kijavitását gyorsan teljesitem.

Arverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1870-ik évi október hó 17-én 8158—8159 ik sz. alatt kelt végzése folytán ezennel közhirré tetetik, miképp Holcsy Arnold mint felperes részére Lázár Lajos mint alperestől 1800 frt. — kr. váltói tartozás s járulékai erejéig lefoglalt ingóságok nevezetesen bőr nemüek s bolti felszerelvények, nevezett alperesnek helybeli piacz utczai boltjában folyo évi **november hó 8-ik napján d. e. 9 órakor** nyilvános árverés utján készpénz fizetés mellett el fognak adatni. Mire a venni kivánók meghivatnak.

Debreczen október, hó 22 1870.

425. 2—3. **Mocsy József**
váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó.

Eladó ház, szóró rosta és sulymérő.

Nagy hatvan utczán 1538-ik sz. a. ház. — mely terjedelmes belső telkén levő részint fennálló, részint telepitendő lakosztályok által biztos jövedelemre nyujt kilátást, — melynek házutáni — 6 köblös telekesitett földjéből négy köblös — luczernával bevetve tetemes hasznot igér. — örök áron eladó. — Ugyan ezen háznál eladó egy legjobb szerkezetü Vidacsféle szóró rosta, és egy tizedes sulymérő 12 mázsa erővel. Értekezhetni a bent lakó tulajdonossal.

427. 2—3

Boda János
férfi és női ruha-raktára
Debreczenben.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, miszerint azon kedvező helyzetben vagyok, hogy a **legelső gyárakból kikerült kelmékkel** és azokból készitett **minden időszakra való magyar és franczia szabásu**

férfi ruhákkal

ugymint: **utazó bundák, férfi szürök, tisza-deák szürök, országgyülési** és **Kinizsi gubák**, nemkülönben **attilák, huszár bekecsek, téli asztregan** és **persianer sapkák**; — továbbá:

női ruhákkal,

ugymint: **női bundák, köpenyegek, zubbonyok, pongyolkák, bujbelik, nyakbavaló boárok és kézre való muffok**, szóval mindenféle férfi és női ruhanemükkel raktáramat dusan fölszereltem, hogy igy a t. cz. közönség igényeinek teljesen megfelelő s a **legujabb divatszerinti kész öltönyökkel** készséggel szolgálhatok a lehető **legjutányosabb árak mellett**; — ugyszinte **megrendeléseket** is **gyorsan** teljesithetek.

Tisztelettel
BODA JÁNOS.

430 2—2

Raktáram: Debreczenben, főpiacz 2135. sz. „Teleky"-hez czimzett saját házamban.

Debreczen 1870, Nyomatja Telegdi Lajos betüivel Szőllősy Mihály.